AH 191

2026Z17524

Antwoord van minister Berendsen (Buitenlandse Zaken), mede namens de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (ontvangen 30 september 2026)

Vraag 1

Heeft u meegekregen dat de Europese Raad in zijn recent aangenomen nieuwe sanctieverordening tegen Rusland ((EU) 2026/1848), een uitzondering heeft gemaakt voor de import van Russisch sabelbont (van de sabelmarter) naar de Europese Unie (EU), terwijl deze import eerder wel verboden was?[1]

Antwoord

Ja.

Vraag 2

Bent u bekend met de gruwelijke wijze waarop de sabelmarters in hele kleine kooitjes worden gehouden?[2]

Antwoord

Het kabinet is bekend met het feit dat dieren voor de pelsdierhouderij in kooien worden gehouden. Uit het nieuwsitem van de BBC over een Russische pelsdierhouderij blijkt dat de sabelmarters op de gefilmde locatie in kleine kooien worden gehouden.

Vraag 3

Bent u ermee bekend dat er voor één bontjas 40 sabelmarters worden gedood?[3]

Antwoord

Dat blijkt inderdaad uit het nieuwsitem van de BBC.

Vraag 4

---

[1] Euractiv, 27 juli 2026, 'EU gives Russian luxury fur a pass' (https://www.euractiv.com/news/eu-gives-russian-luxury-fur-a-pass/) en Bont voor dieren, 27 juli 2026, 'EU schrapt sancties op Russisch bont' (https://www.bontvoordieren.nl/eu-schrapt-sancties-op-russisch-bont/)
[2] BBC, 26 april 2016, 'Inside a Russian fur farm' (https://www.bbc.com/news/av/magazine-36135834)
[3] BBC, 26 april 2016, 'Inside a Russian fur farm' (https://www.bbc.com/news/av/magazine-36135834)

Bent u ermee bekend dat uit onderzoek van Politico blijkt dat de International Fur Federation haar Europese beleidswerk heeft gefinancierd via een Liechtensteins trustfonds dat ook Russisch veilinggeld ontving?[4] En bent u ermee bekend dat uit de jaarrekening van 2023 van de lobbyorganisatie blijkt dat 223 870 EUR afkomstig was van het Russische bontveilinghuis Sojoezpoesjnina, dat gevestigd is in Sint-Petersburg, en dat 216 000 EUR daarvan zou zijn gebruikt om de lobbyist van de International Fur Federation in Brussel te betalen?[5]

Antwoord

Ja.

Vraag 5

Deelt u de mening dat lobbyorganisaties die Russische inkomsten ontvangen, geen invloed zouden mogen hebben op EU-beleid?

Antwoord

Het is van belang dat belangenorganisaties die invloed proberen uit te oefenen op het Europese beleid dit op transparante wijze doen en daarbij voldoende inzicht geven in de belangen die zij vertegenwoordigen en de wijze waarop zij worden gefinancierd. In het bijzonder gelet op de Russische agressie tegen Oekraïne acht het kabinet het van groot belang dat risico's op Russische beïnvloeding van EU-besluitvorming worden voorkomen en dat geldende transparantie- en lobbyregels strikt worden toegepast.

Vraag 6

Wat vindt u ervan dat, met risico voor de Oekraïense en Europese veiligheid, op dit moment sancties op Rusland worden verlicht? Wat vindt u ervan dat dit dan specifiek ook nog eens sancties zijn die mogelijk dierenleed verminderen?

Antwoord

Het kabinet spant zich in om de sanctiedruk tegen Rusland over de hele linie te verzwaren en betreurt daarom deze vorm van sanctieverlichting. Tegelijkertijd constateert het kabinet dat het 21e pakket verregaande maatregelen tegen meer dan tweehonderd personen en bedrijven, meer dan honderd banken en financiële instellingen en 41 schepen bevat en daarmee per saldo een substantiële verzwaring van de Ruslandsancties vormt.

---

[4] Politico Pro (https://pro.politico.eu/news/219933)
[5] Lobbyfacts, 'International Fur Federation' (https://www.lobbyfacts.eu/datacard/international-fur-federation?rid=311679992366-03)

Vraag 7

Kunt u bevestigen dat bepaalde EU-lidstaten hebben verzocht tot het invoeren van de uitzondering? Zo ja, welke lidstaten? Zo nee, kunt u bevestigen of dit een voorstel was van de Hoge Vertegenwoordiger en de Europese Commissie?

Antwoord

Het diplomatieke verkeer binnen de Raad is vertrouwelijk en het kabinet kan hier daarom helaas geen inzicht in verschaffen.

Vraag 8

Hoe beoordeelt u het feit dat mogelijk bepaalde EU-lidstaten en bedrijven zich verzetten tegen sancties op Rusland vanwege belangen van de dieronvriendelijke luxe-industrie?

Antwoord

Wat het kabinet betreft zouden economische deelbelangen als die van de bontindustrie niet doorslaggevend mogen zijn in de vaststelling van de Ruslandsancties.

Vraag 9

Heeft u zich tegen deze uitzondering expliciet verzet in Europees verband in de afgelopen maanden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het kabinet heeft zich tijdens de onderhandelingen voor het 21ste sanctiepakket expliciet uitgesproken tegen de introductie van nieuwe uitzonderingen zonder zwaarwegende redenen vanuit het perspectief van humanitaire belangen, leveringszekerheid of het voorkomen van onwenselijke neveneffecten.

Vraag 10

Bent u bereid om het Nederlandse standpunt, “dat het op ethische gronden niet verantwoord is om dieren te houden enkel om hun pels” (Kamerstuk 22112, nr. 4224), per brief bekend te maken aan andere lidstaten en de Europese Commissie? Zo nee, op welke andere wijze blijft u medelidstaten hierop wijzen?

Antwoord

Nederland heeft zijn standpunt over de pelsdierhouderij al meermaals duidelijk gemaakt aan andere lidstaten en de Europese Commissie, onder meer tijdens de

Landbouw en Visserijraad. Zo heeft de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur zich uitgesproken voor een verbod op de pelsdierhouderij tijdens het overleg en marge van de Raad op 30 maart jl. met Eurocommissaris Várhelyi (Kamerstuk 21501-32, nr. 175) en heeft de voormalige minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur hiertoe opgeroepen tijdens de Landbouw- en Visserijraad van 26 januari jl. (Kamerstuk 21501-32, nr. 1761).

Vraag 11

Op welke momenten en in welke Europese gremia zal Nederland zich de komende periode concreet inzetten voor een EU-breed verbod op bont en het opheffen van deze uitzondering?

Antwoord

Het kabinet zal zich op daartoe aangewezen momenten bij monde van de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur blijven uitspreken voor een EU-breed verbod op bont. De Europese Commissie heeft eerder aangegeven in het voorjaar van 2026 te komen met een nadere reactie op het burgerinitiatief Fur Free Europe, waarin wordt gepleit voor een Europees verbod op pelsdierhouderij en op het vermarkten van bontproducten. Het is niet duidelijk wanneer de Europese Commissie met haar nadere reactie komt. Het kabinet wacht deze reactie af voordat het een beslissing neemt over eventuele vervolgacties.

Vraag 12

Kan de staatssecretaris de Kamer per brief over de Nederlandse positie informeren zodra een voorstel over bont op de agenda staat van een Europees overleg?

Antwoord

Ja, wanneer de Europese Commissie met haar nadere reactie komt op het burgerinitiatief Fur Free Europe zal de Kamer door middel van een BNC-fiche worden geïnformeerd over kabinetspositie daarover.

Vraag 13

Kunt u aangeven welke juridische en beleidsmatige mogelijkheden momenteel worden onderzocht om bont, dons van levend geplukte dieren, angorawol en kangoeroeleer uit Nederlandse winkels te weren, ter uitvoering van de aangenomen motie-Van Esch (Kamerstuk 36254, nr. 16)?

Antwoord

Het kabinet onderzoekt momenteel op welke manier het beste invulling gegeven kan worden aan de motie-Van Esch. Ten aanzien van het weren van producten waarin bont verwerkt is heeft het kabinet een uitgesproken voorkeur om dit op Europees niveau te regelen. Dit is de meest effectieve wijze om bontproducten te weren, omdat een Europese aanpak zorgt voor een geharmoniseerd regelgevend kader binnen de interne markt. Het kabinet wacht daarom eerst de reactie van de Europese Commissie af.

Vraag 14

Bent u bereid om in de Europese Raad aan te kaarten dat het voor Nederland onbestaanbaar is dat de oorlogskas van Vladimir Poetin gespekt wordt met geld uit deze walgelijke industrie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Tijdens onderhandelingen over sancties tegen Rusland maakt Nederland op verschillende manieren en niveaus duidelijk dat economische deelbelangen geen obstakel mogen vormen om het Russische verdienvermogen verder te ondermijnen. Het kabinet zal dat ook in de toekomst blijven onderstrepen.

Vraag 15

Bent u bereid om, als een Europees bontverbod uitblijft, dan wel als de uitzondering op de sancties tegen Rusland blijft bestaan, te onderzoeken welke nationale maatregelen juridisch mogelijk zijn om de verkoop en import van (Russisch) bont in Nederland alsnog te beperken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Zoals reeds aangegeven geeft het kabinet met het oog op handhaafbaarheid en effectieve implementatie de uitgesproken voorkeur aan een verbod op Europees niveau.

Vraag 16

Welk precedent schept het invoeren van deze uitzondering op sancties tegen Rusland volgens u voor de belangen van andere industrieën in Europa? Deelt u de mening dat door het toekennen van deze uitzondering een hellend vlak ontstaat en andere particuliere bedrijfsbelangen ook voorrang kunnen krijgen boven het belang van de Oekraïense en Europese veiligheid?

Antwoord

Het kabinet is tegen de introductie van nieuwe uitzonderingen op de Ruslandsancties zonder zwaarwegende motivering en ziet dit dan ook als een negatief precedent.

Vraag 17

Hoe straalt deze uitzondering af volgens u op het imago van Europa, waar men zich erop voor laat staan dat regelgeving rechtvaardig moet zijn en niet corrupt? Wat denkt u dat dit doet met het vertrouwen van Europese burgers in Europees beleid en Europese beleidsmakers?

Antwoord

Transparantie en verantwoording over subsidies en belangenbehartiging zijn essentieel voor het vertrouwen van burgers in de Europese Unie. Wanneer onvoldoende duidelijkheid bestaat over de financiering of invloed van belangenorganisaties, kan dat vragen oproepen over de wijze waarop EU-besluitvorming tot stand komt en daarmee het vertrouwen van burgers in de Europese Unie aantasten. Het kabinet onderstreept daarom het belang van transparantie over belangenorganisaties en hun geldschieters, en strikte toepassing van transparantie-en lobbyregels.

Vraag 18

Kunt u deze vragen één voor één beantwoorden?

Antwoord

Ja.